

завдання вищої архітектурної школи – розбудити у майбутніх фахівців-архітекторів їх дар і здібності до візуальної поезії, до оволодіння формою для вираження своїх почуттів і ідей, до оволодіння матеріалами і конструкціями як засобами для вираження свого архітектурно-художнього сенсу. Тільки в цьому випадку випускник здатний усвідомлено і швидко виробити свою власну архітектурно-художню мову. І тільки при цьому архітектура стає мистецтвом.

Sbeila Meriam, student of MnAbis 2019-1
Supervisor: **Veligotskaya Y.**, PhD of Architecture
*O. M. Beketov National University of Urban
Economy in Kharkiv*

CURRENT TRENDS IN THE FORMATION OF CULTURAL CENTERS (THE EXAMPLE OF M. RABAT)

Modern days Morocco is a fusion of a diverse cultural heritage due to its diversity of ethnical and demographical population which has resulted in a rich and profound cultural mix within the nation. Many ethnic backgrounds such as Berbers, Phoenicians, Arabs, Romans as well as various religions such as Paganism, Judaism, Christianity and Islam; have made their mark on the cultural and architectural landscape of the country.

Each region of Morocco has its own unique features of national culture and identity. Preservation of cultural heritage and protection of its diversity is one of the priorities of the country's policy makers. Today, the city of Rabat as the administrative centers of Moroccan Kingdom plays a crucial role in the development and modernization of the Kingdom cultural scenes; playing a major role as the center of trade, recreation tourism and governance and a significant cultural center with a population of over 500 thousand inhabitants while being the official seat of the Moroccan Royal Family.

Nevertheless, in Rabat the current cultural situation is characterized by several negative processes – the loss of spirituality and moral touch in its landmarks, lack of culture, art and activities targeted towards children and the youth is lacking. A significant reduction in fiscal security and investment in the modern cultural and recreational centers had a negative effect on all these premises.

In Morocco, the Rabat Mega Theater and the Mohammed VI Theater, as well as the Casablanca Mega Theater, the Fez Cultural Complex and the Tangier Cultural Complex where all built as part of Morocco's efforts to emphasize the role of culture in achieving the national long term development goals. However, nowadays the formation of a cultural center in Morocco is as a unique modern cultural institution plays a significant role in the national identity of all

Moroccans, which should include a larger and more complex set of functions for the development and recreation of different groups of public.

In this paper, the cultural centers of Morocco are considered as elements in the overall system of institutions, complexes, public centers. They serve the various spiritual needs of the population and emphasizing in activities in the field of culture, art and education. The idea of creating a cultural center received a new sound and "revived" in modern practice in Morocco.

However, due to the lack of formation of a modern cultural center in Morocco, international practical experience was considered to identify current trends in the formation of these objects. According to the research of cultural centers, some trends that are relevant today have been identified.

The cultural center combines cultural education and development, creating some urban accents, which is formed on the basis of integrated use of functional and planning solutions of club buildings, palaces of culture, religious buildings, museums, libraries, theaters, sports, educational, etc.

It is more appropriate to classify cultural centers by predominant activity as follows:

- entertainment.
- creative centers.
- information and business.
- cultural and recreational.
- cultural and sports.
- cultural and religious.

Trends in modern cultural centers have revealed different combinations of functional areas. Regardless of the predominant function, conditions must be created for free interpersonal communication. All types of cultural centers should include the main element of the area of free communication, with its universal communication space, uniting all other element under one roof.

The functional structure of a modern cultural center should include:

- zone of integrated space (recreational zones, winter gardens, space of exhibitions and communication);
- entertainment area (specialized or universal halls);
- exhibition space area (space of permanent and temporary expositions);
- information and business zone (space with modern technical equipment for information activities, combining information center, media library, computerized space, business center);
- interactive creative area (space for technical, musical, artistic creativity, etc.);
- modern area of administrative and service premises;
- entertainment area (space for dances, concerts, etc.)

The search for the activities of cultural centers has led to the intensification of the system of cultural services, which is facilitated by the consolidation of cultural institutions. The creation of a modern cultural center is a new approach to cultural services that allows, on the one hand, to ensure the

unity of different structures and institutions of culture, and on the other the integration of all types of leisure management.

Thus, cultural centers in Rabat should provide an opportunity not only to develop their creative skills and abilities but as well it must build their activities based on modern interests; it is very important not only to know today's requirements, but also to be able to respond quickly to modern days fast paced changes, knowing further requires a more detailed study and implementation.

Скляренко О. Ю., аспір.

Київський національний університет будівництва і архітектури

ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ АРХІТЕКТУРИ ДИТЯЧИХ ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В ПРОЦЕС ПРОЕКТУВАННЯ

В умовах модернізації дошкільного виховання та освіти України зростає роль їх архітектурно-планувальної організації. Оптимальна архітектурно-планувальна організація дитячих дошкільних закладів має не тільки соціально-культурну, але й архітектурно-містобудівну складову і належить до важливих питань раціонального використання архітектурного простору, створення комфортного архітектурного середовища життєдіяльності дитини. Ці об'єкти забезпечують сприятливі умови для організації дошкільного виховання в цілому, а також створюють оптимальне функціонування міського організму. Отже архітектура дитячих дошкільних закладів як складова частина архітектурного середовища міста має важливе соціально-культурне й містобудівне значення.

Міжнародний досвід проектування та будівництва дитячих дошкільних закладів демонструє залежність якості надання сучасних освітніх послуг від особливостей функціонально-планувальної організації цих закладів та їх можливостей просторово змінюватися в часі, що дає можливість відповідати сучасним вимогам щодо їх функціонування.

На сьогоднішній день існує багато прикладів вдалого вирішення архітектури дитячих дошкільних закладів у міжнародній практиці на відміну від незадовільного досвіду вітчизняної практики. Аналіз зарубіжного досвіду з проектування дитячих дошкільних закладів доводить, що не всі дошкільні заклади мають типологічну основу, проте створюються й організовуються муніципальні дошкільні заклади, особливо в надвеликих містах, що мають індивідуальне проектне рішення в якому застосовується унікальний архітектурний дизайн – це свідчить про комплексний підхід до організації такого типу установ, які мають як приватних так й муніципальних господарів. В Україні, у значному числі випадків, дитячі дошкільні заклади є або типовими проектами радянських часів, або пристосованими для цієї функції частинами будівель, що мають